

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

NAYLONLAŞAN DÜNYADA POŞET KRİZİ: DÜNYA-TÜRKİYE UYGULAMASI GİZEM ERİM ÖZÇELİK

Araştırma Raporu

Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü

KONYA
OCAK, 2019
www.kto.org.tr

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	2
2. PLASTİK (NAYLON) POŞET NEDİR?.....	3
3. NAYLON POŞET VE ZARARLARI	5
4. KÜRESEL PLASTİK SEKTÖRÜ İSTATİSTİKLERİ	6
5. DÜNYADA POŞET KULLANIMI VE UYGULAMALARI.....	10
6. TÜRKİYE’DE POŞET KULLANIMI VE UYGULAMALARI	16
7. SONUÇ.....	18

1. GİRİŞ

20. yüzyılın başında kimya sektöründe meydana gelen gelişmeler ile dünya plastik ile tanışmıştır. O dönem için yeni bir teknoloji olan plastik; hafif, şeffaf, su geçirmez, elektrik ve ısı yalıtımında avantajlı, elastik ve en önemlisi sınırlı doğal kaynaklara karşı sınırsız üretim imkânı sunan bir maddedir. Bu yönleri ile kendine geniş yelpazede kullanım alanı bulmuştur.

Plastiğin tüm bu olumlu yanlarının yanında; yıllarca doğada kaybolmadan kalan, doğanın kimyasal dengesini bozan, çevre kirliliğine sebep bir yönü de vardır. Plastik atıkların en başında ise günlük yaşamımızda yaygın olarak kullandığımız, tek kullanımdan sonra attığımız naylon torbalar gelmektedir.

Tüm bunlardan hareketle Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Atık Yönetmeliği kapsamında tüm mağazalarda kullanılan naylon poşetlerin 1 Ocak 2018 tarihi itibarıyla kullanılmayacağını açıklamıştır. Yönetmelik kapsamında naylon poşetlerin market, giyim ve ayakkabı mağazaları ve benzeri dükkanlarda yasaklanacağı ifade edilmiştir. Buna göre 29.11.2018 tarihinde kabul edilen, 10.12.2018 tarihinde Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” ile taşıma amaçlı kullanılan plastik alışveriş poşetlerinin ücretlendirilmesi hükme bağlanmıştır.

Çalışmada Türkiye genelinde 2019’da başlanan uygulamanın nedenleri; diğer ülkelerdeki uygulama örnekleri, naylon poşetlerin hem doğa da hem de insan vücudunda meydana getirdiği değişimler; atıkların doğru depolanması ve geri dönüşüm çalışmalarına yer verilecektir.

2. PLASTİK (NAYLON) POŞET NEDİR?

Plastikler doğada hazır olarak bulunmayan ve doğadaki elementlere insan tarafından müdahale edilmesiyle elde edilen ürünlerdir. Elde edilmesi belli bir sıcaklık ve basınç altında, katalizör kullanılarak yapılmaktadır. Plastik ilk üretildiğinde toz, reçine ve granül halde olabilmektedir. Genelde plastikler petrol rafinerilerinde kullanılan ham petrolün işlenmesi sonucu arta kalan malzemelerden elde edilmektedir. İstatistiki bir araştırma yeryüzündeki petrolün %4'lük bir kısmının plastik üretimi için kullanıldığı bilgisini bize vermektedir.

Plastik maddeler hafif, ucuz, kolay işlenebilir ve çok farklı kullanım alanlarına sahip olmaları nedeniyle günümüzde önemli bir ticari malzeme olarak görülmektedir. Plastik alışveriş poşetleri; satış noktalarından temin edilen ve satın aldığımız ürünlerin taşınması sırasında kullanılan, polimer yapılı ürünlerdir. Günlük yaşantımızda ürünlerin ambalajlanması, paketlenmesi ve taşınması gibi işlerde naylon poşetlerin kullanılması bazı kolaylıklar sağlasa da naylon poşetlerin biyo-bozunur olmamalarından dolayı çevresel bir tehlike ile karşı karşıya kalacağımız unutulmamalıdır.

Polietilen denilen petrol türevinden ve atık plastik malzemelerin ikincil kullanımından elde edilen malzemedir.

Maalesef plastik (naylon) poşetlerin sadece %1'i geri dönüştürülebiliyor, %99'u doğada kalıyor, çevre kirliliği, hava kirliliği ve su kirliliğine sebebiyet veriyor.

1

PLASTİK POŞET NEDİR?

2

Dış ortam koşulları ve neme karşı iyi direnç, esneklik, ve üstün kimyasal dayanıklılık genel özellikleri olarak sayılabilir.

3

4

İstatistiki verilere gelince, ülkemizde bir kişi ortalama bir yılda 312 adet plastik (naylon) poşet kullanmakta, tam 312 adet.

3. NAYLON POŞET VE ZARARLARI

Ekosistem içinde, madde ve enerji döngülerinin bozulmasına canlı ve cansız çevrenin doğal olmayan kaynaklar tarafından olumsuz yönde etkilenmesine çevre kirliliği denmektedir. Çevre kirliliğine yol açan önemli sebeplerden bir tanesi de katı atıklardır. Kullanılan maddelerin çoğunun bir defa kullanılıp atılması ve hacimce çok yer kaplaması da çevre kirliliğine neden olan bir diğer faktördür.

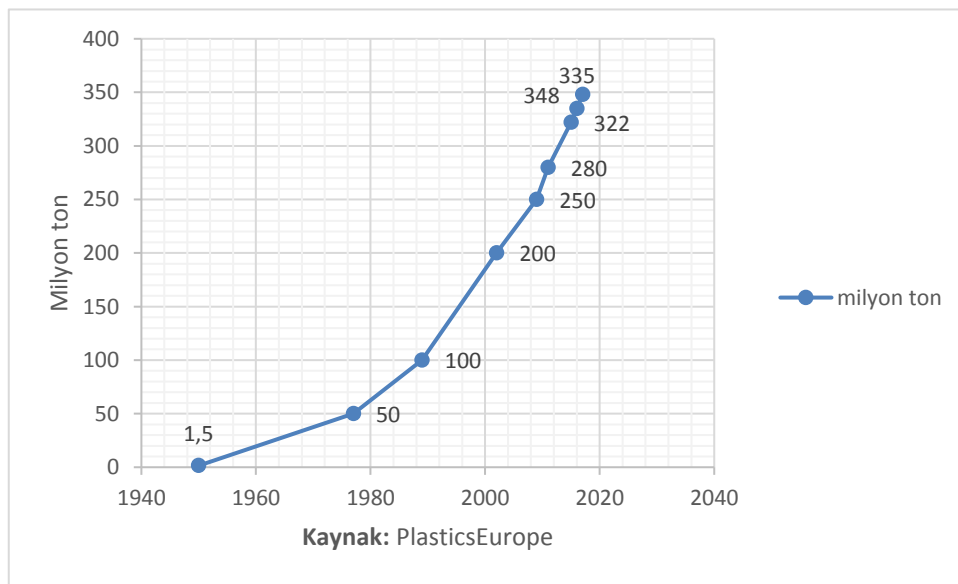
Günlük ihtiyaçlar ve sürekli artan nüfus sonucu naylon poşetler günlük hayatımızın büyük bir kısmını kaplamaktadır. Naylon poşetler hem sağlığımızı hem de ekosistemi olumsuz yönde tehdit etmektedir. Çünkü plastiğin doğada yok olma süresi 1000 yıldır. Bu poşetler insan etkisiyle veya doğa olaylarıyla en ücra köşelere kadar ulaşmaktadır. Plastikler doğada parçalanma süresi en uzun olan madde olduğundan yok edilmesi de oldukça güçtür. Bu nedenle bu maddelerin mümkün olduğunca ayrı biriktirilip geri kazanılmaları sağlanmalıdır. Bu tür maddelerin tekrar işlenebilmeleri onların geri kazanımını önemli kılmıştır. Geri kazanım olayı hem çevre kirliliğini önlemede hem de atık maddelerin değerlendirilmesi sonucu ekonomiye büyük katkılar sağlamaktadır.

Naylon poşetler üretim anından başlayarak dünyamız için tehdit oluşturmaktadır. Poşetlerin doğada yok olabilmesi için karada ortalama 400 yıl denizde ise 800 yıl geçmesi gerekmektedir. Diğer yandan plastik, petrol kökenli bir madde olduğundan kanserojen madde içermektedir. Poşetler çevre kirliliğinin yanında depolama maliyetleri oluşturmaktadır.

4. KÜRESEL PLASTİK SEKTÖRÜ İSTATİSTİKLERİ

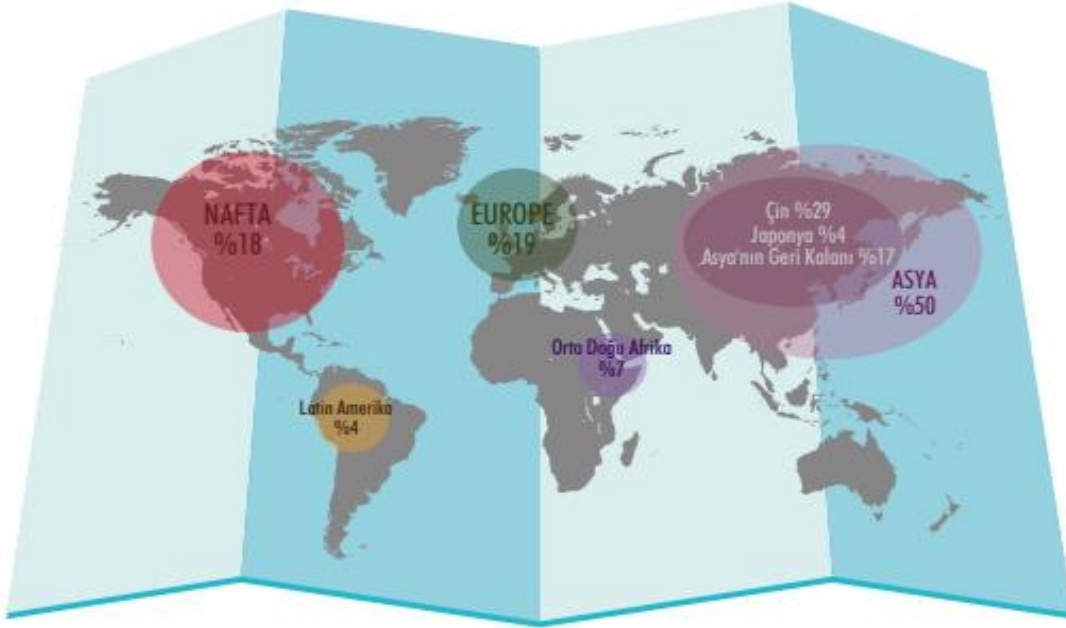
Küresel ölçekte bakıldığında plastik ve plastik ürünlerinin üretimi hızla artmaktadır. 1970'li yılların ortalarında ivme kazanan plastik üretimindeki artış 2015 itibarıyla 322 milyon ton seviyesinde gerçekleşmiştir. Dünya plastik üretimi 2017 yılında neredeyse 350 milyon tona ulaşmıştır. Bu çerçevede küresel plastik üretiminin 2050 yılında 1,2 milyar tona ulaşacağı tahmin edilmektedir. Bu üretimin dörtte birinden fazlası Çin tarafından gerçekleştirilmektedir.

Grafik 1. Dünya Plastik ve Plastik Ürün Üretimi

Aşağıdaki haritada plastik ürün üretiminin ülkelere göre dağılımı gösterilmektedir. Bu haritadan da anlaşılacağı üzere dünya plastik üretiminde ilk sırada Çin yer almaktadır.

Plastik Ürün Üretiminin Ünelere Göre Dağılımı 2017

EUROPE plastik üretimi 2017:

64.4 milyon ton

Dünya plastik üretimi 2017:

348 milyon ton

İstatistik 2017:

Çin, en büyük plastik üreticisidir.

İstatistik 2017:

Çin'i Avrupa ve NAFTA izlemektedir.

Tüm bunlarla beraber dünya plastik endüstrisi birçok ülke ile iyi ve uzun süredir devam eden bir ticari ilişkiyi beraberinde getirmektedir.

Dünya plastik sektörü ithalat verilerine baktığımızda, Çin 2017 yılında 68 milyar 929 milyon dolarlık plastik mamul ithalatıyla ilk sırada yer almaktadır. Türkiye ise her yıl 100'ün üzerinde ülkeden plastik mamul ithalatı yapmakken 200'ün üzerinde ülkeye plastik mamul ihraç etmektedir. 2017 yılında ülkemiz 13 milyar 264 milyon dolarlık mamul ithalatıyla 12. sırada yer almaktadır. Plastik mamul ithalatının %40'ını karşılayan Çin'e yönelik olarak ABD'nin korumacı politikaları söz konusu olması halinde; Çin'in Türkiye pazarına yönelebileceği ve bu durumun yurt içi pazara ucuz mamullerin girerek sanayici açısından önemli rekabet yaratabileceği ifade edilmektedir.

Tablo 1. Dünya Plastik Sektörü İthalat Verileri

PLASTİKLERE AİT İTHALATÇI LİSTESİ (bin dolar)						
SIRA	İTHALATÇI ÜLKELER	2013	2014	2015	2016	2017
1	ÇİN	72.390.786	75.190.305	65.550.972	61.048.503	68.929.153
2	AMERİKA	46.376.567	50.128.863	50.244.766	50.389.397	54.851.794
3	ALMANYA	42.755.249	44.777.671	39.359.134	40.303.634	44.467.654
4	FRANSA	25.022.715	25.195.453	21.821.809	21.932.684	24.151.064
5	MEKSİKA	20.809.738	22.316.444	22.306.435	22.144.290	23.163.624
6	İTALYA	20.231.290	20.850.391	18.342.488	18.346.165	20.484.536
7	BELÇİKA	20.183.471	19.370.032	15.723.409	16.891.586	19.412.237
8	İNGİLTERE	18.852.526	20.129.584	17.905.439	17.122.099	18.383.271
9	KANADA	15.352.878	16.071.861	14.942.884	14.745.211	16.036.719
12	TÜRKİYE	13.881.017	14.150.792	12.268.272	11.627.985	13.264.846

Kaynak: ITC Trade Map-International Trade Statistics

Plastik ürünlerin ihracatında başlıca ülkeler Çin, Almanya, Amerika ve Güney Kore'dir. Dünya plastik sektörü ihracat verilerine baktığımızda, ithalatta olduğu gibi ihracatta da 2017 yılında Çin ilk sırada yer almaktadır. Çin 2017 yılında 70 milyar dolarlık plastik mamul ihracatı gerçekleştirmiştir. 2017 yılında Türkiye 13 milyar 264 milyon dolarlık ihracatıyla dünya sıralamasında 12. sırada yer almaktadır.

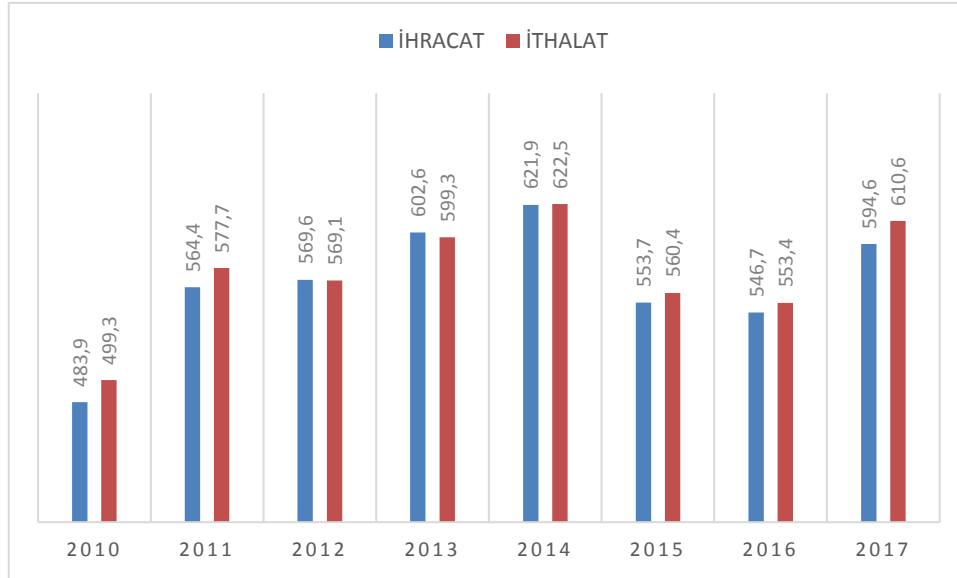
Tablo 2. Dünya Plastik Sektörü İhracat Verileri

PLASTİKLERE AİT İHRACATÇI LİSTESİ (bin dolar)						
SIRA	İHRACATÇI ÜLKELER	2013	2014	2014	2016	2017
1	ÇİN	61.753.142	66.789.420	65.682.744	62.349.963	70.000.376
2	ALMANYA	68.084.740	70.577.708	60.686.698	62.156.512	63.604.314
3	AMERİKA	60.980.811	63.037.374	60.268.038	58.626.887	61.892.627
4	GÜNEY KORE	31.179.306	31.835.781	28.220.063	27.651.647	31.485.679
5	BELÇİKA	35.554.569	32.302.913	27.517.679	27.221.589	29.653.823
6	JAPONYA	25.703.699	25.267.573	22.499.666	23.407.167	25.145.173
7	HOLLANDA	25.138.851	25.914.620	22.275.064	21.333.399	23.543.084
8	FRANSA	22.147.359	23.023.126	19.527.017	19.484.400	21.500.307
9	İTALYA	20.930.188	21.593.631	18.694.059	18.934.316	20.561.454
25	TÜRKİYE	5.608.724	6.097.283	5.358.854	5.025.870	5.474.292

Kaynak: ITC Trade Map-International Trade Statistics

Plastik ürünlerin ihracatı 2010 ve 2014 döneminde artarken, küresel talep koşullarındaki bozulmanın yanı sıra ihraç pazarlarında yaşanan sorunlar sebebiyle 2015 ve 2016 yıllarında gerilemiştir.

Grafik 2. Dünyada Plastik Ürünleri Dış Ticareti (Milyar Dolar)

Kaynak: ITC Trade Map-International Trade Statistic

5. DÜNYADA POŞET KULLANIMI VE UYGULAMALAR

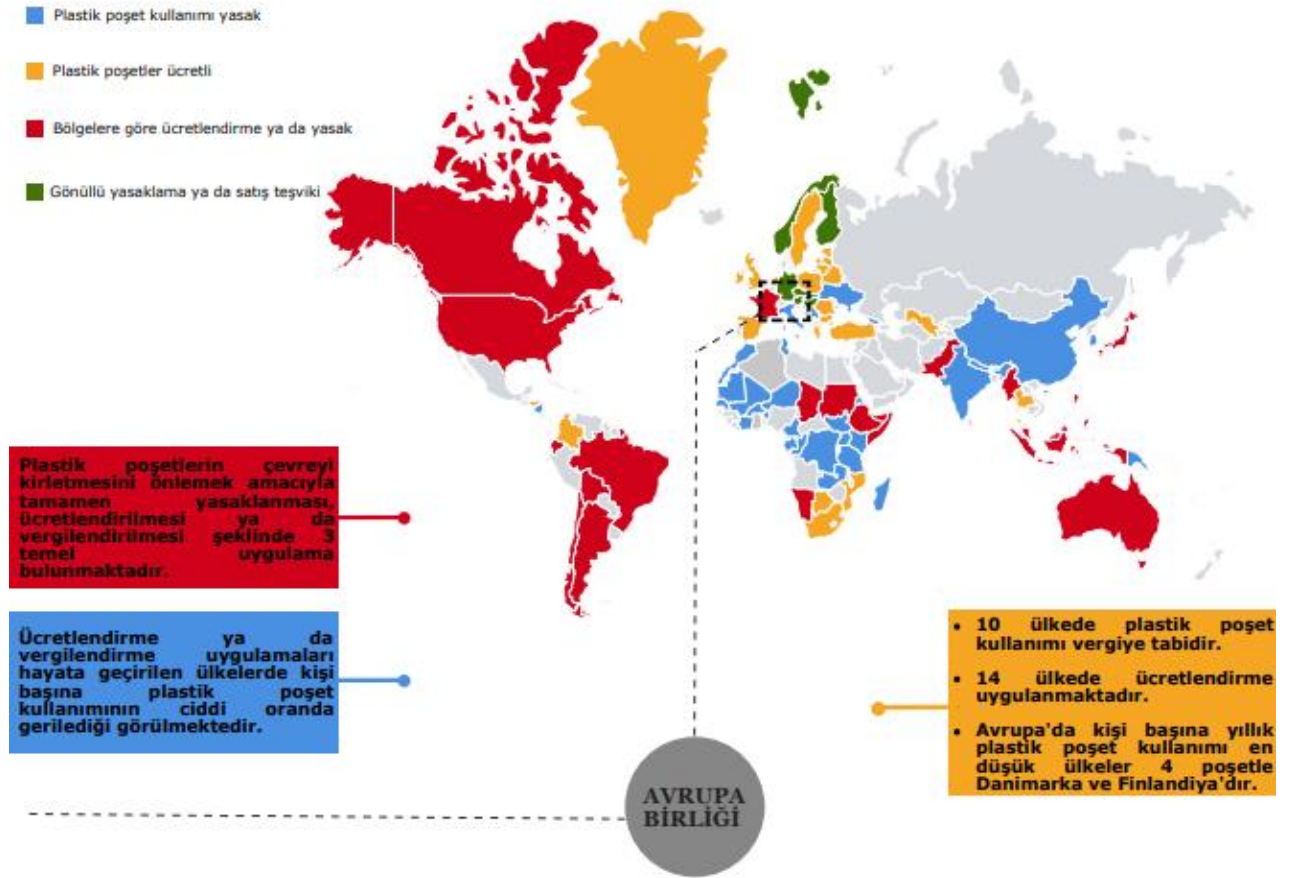
Küresel plastik üretiminin büyük bir bölümü Asya ülkelerinde gerçekleşmektedir. Asya ülkelerinde yapılan üretimin çoğu düşük katma değerli plastik ürünlerdir. Çin dünyanın en büyük plastik üreticileri arasında ilk sırada yer almaktadır. Çin'i ikinci sırada Avrupa takip etmektedir. İlk üç plastik türü Avrupa'daki talebin neredeyse %50'sine tekabül etmektedir.

2016 yılında AB-28, Norveç ve İsviçre 60 milyon ton plastik üretmiştir. Bu üretimin sonucunda 27 milyon ton plastik atık ortaya çıkmıştır. Atıkların yalnızca %31'i geri dönüşüme gönderilmiş, %27'si atık depolama sahalarına bırakılırken geri kalanı enerji elde etmek amacıyla yakılmıştır. Avrupa'da üretilen plastiğin %40'ı ambalajda kullanılmakta ve bu da yılda 16,7 milyon ton atığın ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Durum giderek iyileşse de birçok Avrupa ülkesinde plastiğin herhangi bir geri dönüşüm işlemine tabi tutulmadan doğrudan atık depolama alanına gönderilmesi hala birinci veya ikinci seçenek olarak kullanılmaktadır. İtalya, Fransa ve İspanya'da ise plastik atıkların %50'si atık depolama sahalarına gönderilmektedir. Geri dönüştürülmüş plastik Avrupa talebinin yalnızca %6'sını karşılamaktadır.

PLASTİK POŞET KULLANIMINDA DÜNYA GÖRÜNÜMÜ

Dünyada 60'tan fazla ülkede plastik poşet kullanımına yönelik düzenleme yapılmıştır.

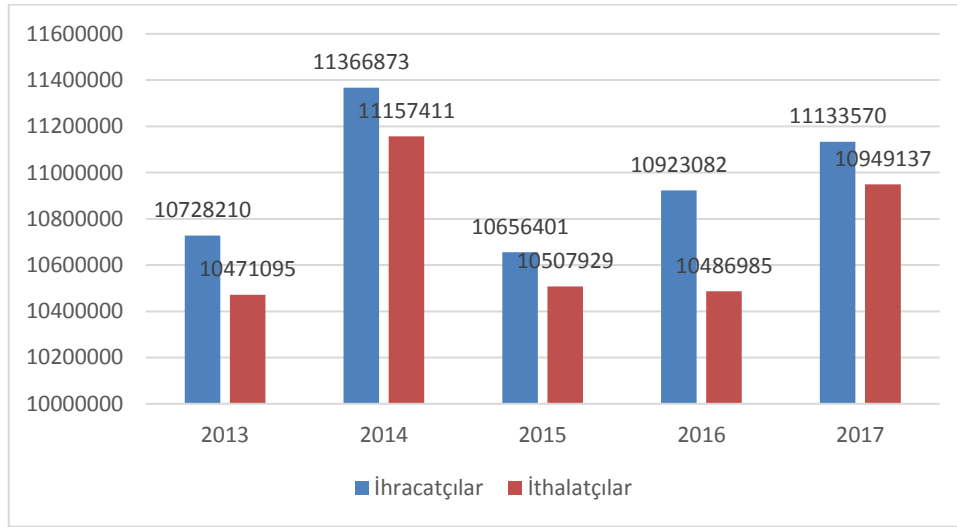
Kaynak: Anadolu Ajansı, 2019.

Dünyada her yıl **500 milyar-1 trilyon** arasında plastik poşet çanta kullanılmaktadır. Bu sayının 400 milyarı sadece Amerika Birleşik Devletleri'nde tüketilmektedir. Aynı zamanda üretilen torbalar için 250 milyon ton plastik kullanılmaktadır. Yeryüzünden çıkarılan petrolün %4'lük kısmı, plastik üretimi için harcanmaktadır. Petrol ve doğalgaz yenilenebilir enerji kaynakları olmadığından, poşet üretimi bu enerji kaynaklarının azalmasına neden olmaktadır.

Petrol türevi olarak polietilenden üretilen naylon poşetler ilk olarak 1955 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nde kullanılmaya başlanmıştır. 1970 yılından sonra ise tüm dünyada hızla yayılmıştır. 1980'li yılların sonunda ise Türkiye'de kullanılmaya başlanmıştır.

Dünya poşet ithalatı ve ihracatı 2017 yılında bir önceki yıla göre sırayla %1,9 ve %4,4 oranlarında artış göstermiştir. Dünyada poşet ihraç ve ithalat verilerinin en yüksek rakamlara ulaştığı yıl ise 2014 yılı olarak dikkat çekmektedir. Çin, Almanya, Amerika ve Vietnam Dünya poşet ihracatçıları listesinde ilk sıralarda yer alan ülkelerdir. Türkiye 2017 yılında 245 milyon dolar poşet ihracatı ile Dünya’da 12. sırada yer almaktadır.

Grafik 3. Dünya Poşet İhracatı ve İthalatı (Bin Dolar)

Kaynak: ITC Trade Map-International Trade Statistic

Dünya poşet ihracatçıları (miktar-ton) beş yıllık verilere bakıldığında Çin 2017 yılında 1 milyon 187 bin ton’luk ihracatıyla Çin ilk sırada yer almaktadır. Çin’i Almanya ve Tayland takip etmektedir. Türkiye ise poşet ihracatçıları listesinde 2017 yılında 9. sırada yer almaktadır.

Tablo 3: Dünya Poşet İhracatçıları Sıralaması (ton)

POŞET İHRACATÇILARI SIRALAMASI (ton)						
SIRA	İHRACATÇILAR	2013	2014	2015	2016	2017
		İhraç miktarı	İhraç miktarı	İhraç miktarı	İhraç miktarı	İhraç miktarı
1	ÇİN	1.168.864	1.169.898	1.170.057	1.183.939	1.187.425
2	ALMANYA	238.370	237.773	259.965	277.102	311.899
3	TAYLAND	249.714	267.102	267.200	275.172	273.807
4	MALEZYA	223.837	224.290	204.499	192.591	206.489
5	HOLLANDA	88.019	70.751	69.588	100.236	154.036
6	POLONYA	97.171	109.456	122.757	135.784	147.581
7	İTALYA	95.365	102.209	105.024	111.240	111.156
8	AMERİKA	124.402	134.557	132.494	95.674	105.863
9	TÜRKİYE	67.026	75.008	85.523	82.217	86.833
10	HİNDİSTAN	48.466	52.161	57.175	66.428	68.478

Kaynak: ITC Trade Map-International Trade Statistic

Dünya poşet ithalatçıları (miktar-ton) beş yıllık verilere bakıldığında Çin 2017 yılında 229 milyon 43 bin ton'luk ithalatıyla Çin ilk sırada yer almaktadır. Çin'i Japonya ve Almanya takip etmektedir. Türkiye ise poşet ihracatçıları listesinde 2017 yılında 52. sırada yer almaktadır.

Tablo 4: Dünya Poşet İthalatçıları Sıralaması (ton)

POŞET İTHALATÇILARI SIRALAMASI (ton)						
SIRA	İTHALATÇILAR	2013	2014	2015	2016	2017
			İthal Miktarı	İthal Miktarı	İthal Miktarı	İthal Miktarı
1	AMERİKA	505.172	572.387	580.616	164.622.745	229.043.559
2	JAPONYA	528.743	537.573	527.705	547.545	560.469
3	ALMANYA	316.434	308.600	331.920	347.706	347.269
4	İNGİLTERE	275.459	294.810	276.162	270.903	269.406
5	FRANSA	183.001	171.383	172.850	185.138	203.529
6	AVUSTURALYA	141.846	146.740	157.629	160.753	164.399
7	HOLLANDA	247.097	239.361	142.997	127.217	123.892
8	BELÇİKA	110.724	150.301	100.386	111.416	109.658
9	MEKSİKA	90.782	97.135	78.045	84.023	94.926
52	TÜRKİYE	5.407	6.142	7.410	6.723	7.432

Kaynak: ITC Trade Map-International Trade Statistic

SEÇİLMİŞ ÜLKELERDE POŞET KULLANIMI

ALMANYA

- Almanya'da süper marketlerde naylon poşet yasak değil, ancak 2016 yılından beri ücretli tabii.
- Tüketicilerin çoğu alışverişe giderken yanına bez poşetleri veya alışveriş çantalarını almayı tercih ediyor.
- Almanya'da 2016'da kişi başına yıllık 45 poşet kullanılırken ücretli poşet uygulamasıyla bu rakam 2017'de 29'a düştü.

İTALYA

- İtalya'da naylon poşet 2011'den bu yana yasak.
- Poşet kullanımından vazgeçmeyenler, adet başına 15 cent ödeyerek kağıttan üretilmiş, "biyolojik poşetlerden edinebiliyor.
- Yasağa uymayan işletmeler 25 bin euroya kadar para cezası ödemektedir.

FRANSA

- Fransa'da naylon poşet 2016'dan bu yana yasak.
- Sebze ve meyve reyonlarında naylon poşet kullanımı 2017 yılından itibaren yasaklanmıştır.
- Fransa'da yasak öncesi her yıl 5 milyar plastik poşetin piyasaya sürüldüğü tahmin edilmektedir.

İNGİLTERE

- İngiltere'de 2015'ten beri naylon poşet kullanımı ücretli hale gelmiştir.
- Marketindeki plastik poşet kullanımı sayısı, poşet başına 5 penilik ücret getirilmesinin ardından yüzde 86 oranında gerilemiştir.
- 2017-2018 döneminde kişi başı poşet kullanımı sayısı 38'den 32'ye gerilemiştir.

NAYLONLAŞAN DÜNYADA POŞET KRİZİ: DÜNYA-TÜRKİYE UYGULAMASI

ÇİN

- Çin'de naylon poşetler 2008 yılının Haziran ayında ücretli hale gelmiştir (2-3 cent).
- Müşterilerine bedava poşet dağıttığı saptanan iş yerlerine 1370 bin euro para cezası uygulanmaktadır.
- Poşetlerin ücretli olması poşet kullanımını önemli ölçüde azaltsa da poşetlerin neden olduğu çevre kirliliği hala devam etmektedir.

ABD

- Naylon poşet halen ülkenin geniş bir kesiminde ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.
- ABD'de naylon poşet kullanımı yılda ortalama 100 milyar adet gerçekleşmektedir.
- ABD'de toplam 20 eyaletteki yaklaşık 180 şehir ve kasabada naylon poşetler yasaklanmış ya da ücretlendirilmiştir.

NORVEÇ

- Norveç'te naylon poşet başına 10 cent ödenmektedir. Ancak bu caydırıcı olmamıştır.
- Naylon poşet tüketimi her yıl 1 milyar adede ulaşmaktadır. Bu kişi başına 3 kilo plastik anlamına gelmektedir.
- Norveç'te plastik poşetler doğaya bırakılmamakta ve %80'inden fazlası çöp torbası olarak kullanılmaktadır.

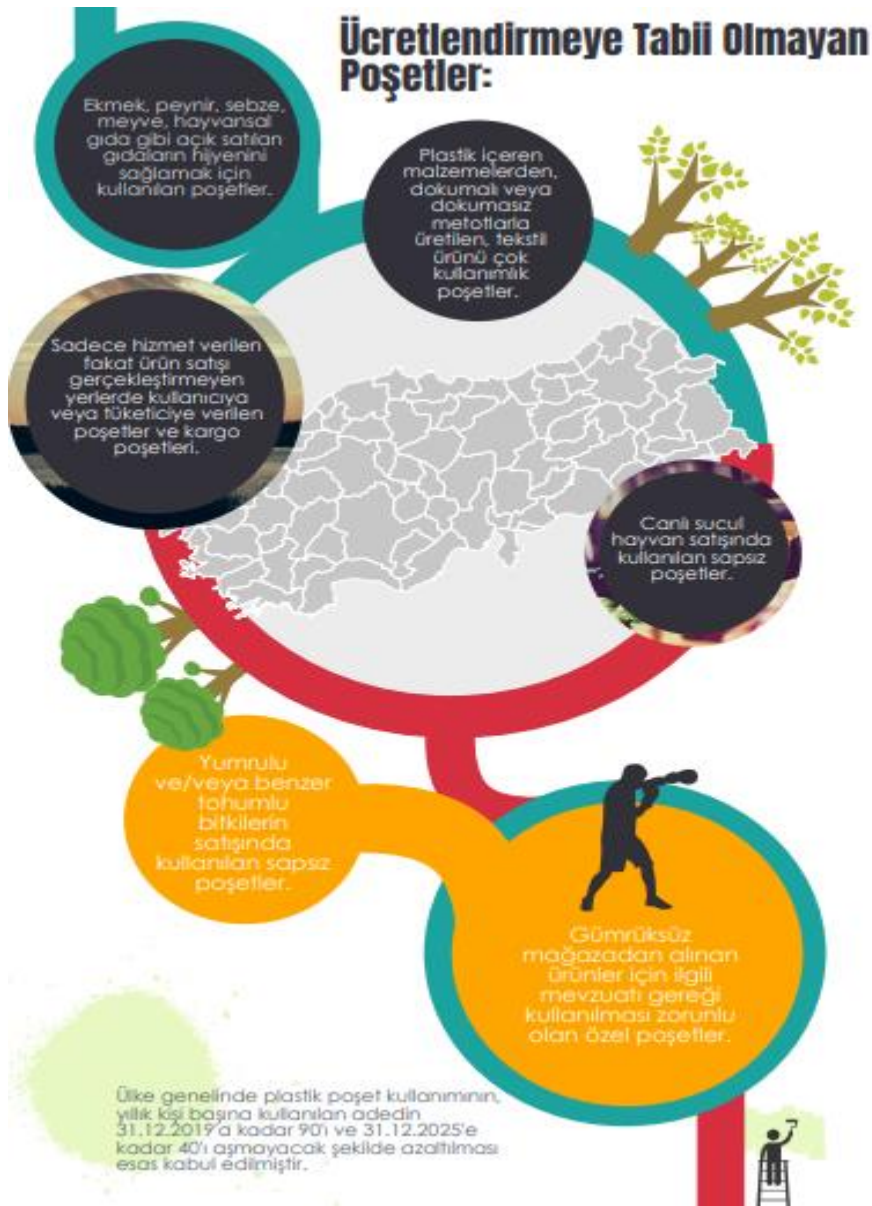

HİNDİSTAN

- Hindistan'da gerek merkezi hükümet gerekse de bazı eyalet hükümetleri naylon poşetle ilgili bazı düzenlemeler yapmıştır.
- Naylon poşetlerin üretimi ve belli mekanlarda dağıtımı yasaklanmıştır.
- Plastik torba, bardak, tabaklara getirilen yasaklarla Hindistan'ın artan plastik çöpünün önüne geçilmesi beklenmektedir.

6. TÜRKİYE'DE POŞET KULLANIMI VE UYGULAMALAR

Çevre Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'da yer alan düzenleme uyarınca 1 Ocak 2019'dan itibaren plastik alışveriş poşetlerinin ücretlendirilmesi hükme bağlanmıştır. Kaynakların verimli yönetimi ve plastik poşetlerden kaynaklanan çevre kirliliğinin önlenmesi amacıyla plastik poşetler satış noktalarında kullanıcıya ve tüketiciye ücret karşılığında verilmektedir. Uygulanacak taban ücret 25 kuruştan az olmamak üzere Bakanlıkça oluşturulacak komisyon aracılığı ile belirlenmektedir.

Satış Noktalarının Yükümlülükleri:

- 1.1.2019 tarihinden itibaren plastik poşetleri ücretsiz vermemekle ve tahsil edilen ücretleri satış belgelerinde adet bazlı göstermekle,
- Çevrenin korunması maksadıyla plastik poşetlerin satışına ilişkin tüketiciyi bilinçlendirme amaçlı yazılı, görsel materyal kullanmakla,
- Bilgi sistemine kayıtlı olmak, gerekli beyanları bilgi ve belgeler ile birlikte bu sisteme yüklemekle,
- Plastik poşet satış miktarı beyanına istinaden hesaplanacak geri kazanım katılım payı Tufan'ın Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına aktarmakla,
- Plastik poşetler yerine çok kullanımlık taşıma ekipmanını alternatif olarak tüketiciye sunmakla, yükümlüdürler.

Plastik poşet satışının yapıldığı işletmelere ait belgelerde satış kalemi ve adedinin gösterilmesi ve poşetlerde barkod kullanılması zorunludur.

7. SONUÇ

Ücretli poşet uygulaması uzun yıllardır Avrupa, Amerika ve bazı ülkelerde uygulanmaktadır. Ülkemizde plastik poşetlerin ücretli olacağı uzun zamandır konuşulan bir mevzuuydu. 1 Ocak 2018 tarihinde yürürlüğe girmesi beklenen uygulama, süresi 1 yıl uzatılarak 1 Ocak 2019 itibariyle uygulanmaya başlanmıştır. Uygulamaya başlandığı andan itibaren bazı tepkiler ile karşılaşmıştır. Ancak günlük ortalama 50 milyon naylon poşet kullanıldığı göz önüne alındığında uygulamanın geç bile kaldığını söylemek yanlış olmayacaktır.

Uygulamanın asıl amacı poşet başına 25 kuruş olarak tüketicinin belini bükme değil, tek kullanımlık plastik poşetler yerine, kumaş ya da karton çanta kullanmasını teşvik etmektir. Nedenlerine gelecek olursak:

- Plastik poşetler doğada kısa sürede çözünemediklerinden doğal yaşamı tehdit etmektedir,
- Her yıl yaklaşık 100 bin deniz canlısı ve 1 milyon deniz kuşu, plastik atıklardan dolayı ölmektedir,
- Dünya genelinde alışveriş yapan insanlar, her yıl yaklaşık olarak 500 milyar adet tek kullanımlık plastik poşet kullanmaktadır.

İşte yukarıda ifade ettiğimiz nedenlerden dolayı poşet kullanımının azaltılması noktasında 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren birçok ülkede olduğu gibi ülkemizde de ücretli poşet uygulamasına geçilmiştir. Çevreye pozitif anlamda ciddi katkı sunacak olan uygulama başta marketler olmak üzere çok sayıda iş yerini de büyük bir poşet yükünden kurtarmış olacaktır.

Tüketim alışkanlıklarının değişimi amacı ile gereksiz kullanımın önüne geçmek hedeflenmiştir. Bu da ancak tüketim alışkanlıklarındaki aşırılığın önüne geçerek gerçekleştirilebilecektir. Belli bir fiyatlandırma ile davranış şekli değişebilecektir.

7. KAYNAKÇA

- https://ekonomi.isbank.com.tr/ContentManagement/Documents/sr201711_plastiks_ektoru.pdf
- <http://www.intracen.org/itc/market-info-tools/statistics-import-product-country/>
- https://www.plasticseurope.org/application/files/5715/1717/4180/Plastics_the_facts_2017_FINAL_for_website_one_page.pdf
- <https://pagev.org>
- <http://www.kibrisnethaber.com/haber/28573/naylon-poset-hangi-ulkelerde-ucretli.html>
- <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/12/20181210-4.htm>